

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Marhatenyésztésünk érdekében.

Nagyszerű és várható sikereiben köz-
 elismerést biztosító eszme az, mely-
 lyel gr. Széchényi Pál, földmive-
 lés-, ipar- és kereskedelmi mi-
 niszter legközelebb kísérletet tenni
 szándékozik. Ugyanis a marhate-
 nyésztés emelésére szánt országos alapból a jövő
 évtől kezdve egyes vármegyéknek szubvenciót ad,
 arra a kikötött célra, hogy jó apaállatok szerez-
 tessenek be s méltányos áron a községeknek akár
 részletfizetés mellett is eladassanak.

A beszerzést és kiosztást a vármegyei gaz-
 dasági egyesület eszközölné, mint oly forum, mely-
 nek tagjai között szakértők elegendő számmal
 vannak, s mely másrészt azon szoros és állandó
 kapcsolatnál fogva, melyben a vármegye egyes
 községeivel áll, teljesen alkalmas a közvetítő
 szerepére.

Akik figyelemmel kísérik közgazdasági fej-
 lődésünk egyes ágait, azok tudják és látják, hogy
 a lótenyésztés, éppen a hasonló irányú állami fel-
 karoltatás folytán, egy rövid évtized alatt előbb
 nem is sejtett lendületet vett s ma már a gond-
 sabb gazda évenként szép pénzt tud csinálni ö-
 nevelte méncsikókból, melyekre a rendes állami
 ményvásárlásokon a katonaság kiküldötteiben jól
 fizető, állandó vevőket talál.

Nagyon szerencsés következtetés volt tehát
 az, hogy a miniszter ur a más hasonló téren si-
 került próbát egy új ággal, a szarvasmarhával
 kívánja folytatni.

Hiszen bebizonyított igazság, hogy a te-
 nyésztésre alkalmas apaállatoknak minél széle-
 sebb körökben való elterjedése által jelentékeny
 új jövedelmi források tárulnak fel a sokfelől szo-
 rongatott gazda előtt.

Azonkívül maga a gazdasági egyesület is
 jól jár, mert egy igen előnyösen betölthető sze-
 repkörrel fognak szaporodni működésének ágai
 és mert lassan oly tőkét szerez, hogy annak bir-
 tokában már néhány év múlva is tekintélyes be-
 folyást fog gyakorolhatni a vármegye egyik első-
 rendű gazdálkodási ágára, a baromtenyésztésre.

Ugyanis a miniszter ideája abban áll, hogy
 amennyi pénzt a gazdasági egyesület apaállatok
 beszerzésére szán, ugyanamennyit ad ő az országos
 alaphoz ajándékban az egyletnek, csak azt köt-
 vén ki, hogy mindkét összeget folytonosan a ki-
 kötött célra használja.

Vármegyénk gazdasági egyesülete azon sze-
 rencsés körülmény folytán, hogy elnöki székében
 az alispán urat tiszteli, az ő előnyös összekötte-
 tései útján a legelső közelebb az országban, me-
 lyeket a miniszteri ajánlat kitüntetett. Sietett is
 az egyesület, az alapszabályok szerint befekteté-
 sekre elhasználható alapítványokból, mindjárt
 az első évre, tehát már 1889-re, háromezer forintot
 megszavazni. Így tehát újévtől kezdve már 6000
 forint áll az egylet rendelkezésére, melyet hivatva
 lesz úgy forgatni, hogy egyrészt a szép tenyész-
 állatok nevelői benne biztos vevőt találhassanak;
 másrészt az apaállatok megválogatásában eddig
 sokszor pórul járt községek bizvást hozzá fordul-
 hassanak s az ő útján jutányos áron beszerez-
 hessék szükségletüket.

Nem lehet kételkedni, hogy ezen plausibilis
 eszme minél előbb megtermi a maga áldásos gyü-
 möleseit s így elvárható, hogy marhateenyésztésünk,
 mely a lótenyésztéshez képest elmaradottnak
 mondható, minél előbb szintén óriási lendületnek
 fog indulni.

Reméljük, hogy a községek hálával fogadják
 ezen öröndetes hírt s már jó eleve gondoskod-
 nak arról, hogy a beszerzendő apaállatokot a maguk
 számára lefoglalják. Ezt annál szívese-
 ben tehetik, mert biztos forráshól, jutányos áron
 s kedvező feltételek mellett lesz módjuk igényei-
 ket kielégíteni.

Ily úton a gazdasági egyesület nemcsak
 hozzá igen illő s fontos szerepkörhöz, hanem évek
 multával igen szép tőkéhez is jut, mely hivatva
 lesz állandóan a marhateenyésztés szolgálatában
 forogni.

Midőn ezen szerencsés koncepcióju terveze-
 tet, mint még egészen újat, a gazdálkodó közön-
 ség s a községek figyelmébe ajánljuk, egyben
 az egész vármegye háláját és elismerését tolmá-
 csoljuk a miniszter ur előtt, azon kiváló kegye-
 ségeért, hogy Bács-Bodrogh vármegye gazdasági
 egyesületét a legelső köztől méltatta figyelmére
 s így ugyszólván bennünk kontemplálja ezen köz-
 hasznu intézkedésének első megkísérletét. E hálát
 legszebben fogja tolmácsolni maga a gazdasági
 egylet az által, hogy a magas intenciót minden
 erejével igyekezni fog érvényre emelni.

A hypnózis titka és felderítése.

Egyszer már volt alkalmam hosszabb vázlatban
 szólni a hypnózis és a sugálas titkairól. (Egyetértés
 1888. évf. április 19. sz.) A lehető legrövidebben és a
 legérthetőbben iparkodtam akkor feltárni a laikus kö-
 zönség előtt e csodálatra ragadó tüneménynek természet-
 es mibenlétét. Emeltem s különösen kiemeltem, hogy
 a hypnózisban is éppen úgy, mint a tudatos gondolkodás-
 nál vagy az álom alkalmával az idegingerület
 járta a főszerepet.

Azóta a hypnózis Hansen mutatóványai következté-
 ben helyi érdekű dologgá lett. Egy kis hypnózis-láz
 lepte meg közönségünket. Lapjaink több számban hasá-
 bokokat szenteltek és szentelnek e tüneménynek. Elégé
 okadatolva van tehát, azt hiszem, ha én is elmondom itt
 röviden szerény nézetemet. Hátha sikerül a sok tarka-
 barka, csak egy oda-oda dobott frázissal szemben egy
 kis világosságot derítenem e homályos és csodaszzerű
 tünemény mibenlétére.

Az eddigi tarkábbnál tarkább fejtegetésekre most
 ki nem terjeszkedhetem. Cáfolatuk ugyanis világossá válik
 fejtegetésem megértése után. Csakis azt vagyok köteles
 megemlíteni, hogy teljesen eitalaita Tim Jozsef, hogy a
 hypnotizmus pszichikus alapon nyugszik, vagyis az ugy-
 nevezett lelki működések titkával érthető és ma-
 gyarázható meg. Eppen ezért megoldását hiába várnók
 attól a vizsgálótól, aki előtt még az is „kétszeges,
 hogy a szellem, lélek az anyagtól elválasztható-e vagy
 nem.“ Ezt a kérdést a modern és pozitív filozófia már
 rég eldöntötte. Kétszegtelenül van már téve, hogy szel-
 lemi működésünk minden mozzanata anyagi, érzéki
 tényelemek összeműködéséből áll elő. Sőt magának ezen
 szellemiségnek, lelkiességnek, érzékfűlölt-
 tiségnak látszata is gyönyörűen kimagyarázható és
 felderíthető magukból az elemi érzéki tények miben-
 létéből. Ennélfogva a hypnózis minden titkának felderíté-
 sét korántsem az orvosoktól, hanem igenis a spekulatív
 és pozitív alapon álló filozófiától várhatni.

De térjünk a dologra.

Hallottam már bizonyosan valamit arról kedves ol-
 vasóm, hogy összes ismeretünk, tehát emlékeztetünknek
 egész kincse agyvelőnkben, még pedig agyunknak ugy-
 nevezett nagyagybeli szürke kéregállományában van össze-
 halmozva. Annál a megafolhatatlan elvél fogva, hogy
 minden a milyen, olyannak is kell neki rendes körü-
 lmények között látszania, biztosan állíthatjuk, hogy is-
 meretünknek egész világa, valamint végtelenül különböző
 egyedi ismeretekből van összetéve, így agyunkban
 is végtelenül különböző külön-külön egyedi alakokban
 van fentartva. Ezen egyedi alakok valóban meg is van-
 nak agyunkban: s ezek a több milliónyi számban elő-
 forduló idegsejtek. De ismeretünk világát megfigyelve,
 nemcsak azt látjuk, hogy végtelenül sok és kü-
 lönböző egyedi alakból van összerakva, hanem
 észrevesztük azt is, hogy össze van rakva. S mivel
 ezt agyunk működéséből tudjuk, kétszegtelen, hogy en-
 nek az összerakottságnak is tényleg meg kell
 agyunkban lennie. S valóban tény az is, hogy ezt a több
 milliónyi sejtet minden rétegében végtelen sok
 idegszál köti egy a mással össze. Így tehát az emberi
 agy egy végtelenül bonyolult telegráf-hálózat, a melyben
 ismeretünk minden egyes egyedisége a telegráfallo-
 mást, a köztük levő idegszál pedig a telegráfvonalat
 képezi. Képzeld most kedves olvasóm, hogy egy kedves
 társaságot látsz. S most enged meg, hogy megmagya-
 rázzam, mi történik agyadban, mikor ezt a társaságot
 magad elé képezed. A társaság bizonyos számú
 személyekből áll s ezek együtt vannak képezettedben.
 Világos tehát, hogy agyadban az egyes személyeket
 jelző sejtek vagyis telegráfállomások az őket összekötő
 idegszálakkal, tehát telegráfvonalakokkal együtt igazán
 együttes működésben vannak. Tudományosan szólva:
 bizonyos számú idegsejt között a kapcsolati szálak inten-
 zívabban rezegnek. Csakis így történhetett ugyanis, hogy
 tudatunknak végtelenül gazdag idegsejt világából csakis
 ezen bizonyos számú idegsejt-tömeg emelkedett ki s
 lett szemléletünk középpontjává. De mi képesek
 vagyunk más valamire is gondolni. Pl. azt képzeljük,
 hogy ott hagyjuk ezt a kedves társaságot s egy szép
 ligetbe megyünk, a hol ismét más ismerősökkel talál-
 kozunk. Vagyis tudományosan szólva: az ingerüle-
 tet az előbbi sejtalakok kapcsolati szálairól átvezetjük
 más és más sejtalakokra s ezeket kapcsoljuk tetszésünk
 szerint össze egymással. Sőt nemcsak hogy újra át meg
 átvezetjük az ingerületet más kapcsolati szálakra,

hanem bizonyos szálakon tovább is tarthatjuk, vagyis az
 összeköttetést huzamosabb ideig fentarthatjuk az idegsejt-
 alakulatok közt. Az ingerületnek e fentartását a kap-
 csolati szálakon a közönséges életben figyelemnek
 nevezzük; azt az idegsejt-csoportot pedig, a mely kap-
 csolati vagy összeköttetési idegszálainál fogva intenzi-
 vében rezeg a többi sejtek között: szemléletnek
 mondjuk. S ez alkotja tudatunkban, vagyis ismeretünk
 világának összes idegsejtjei között a középpontot.
 E szerint gondolkodásunk nem áll másból, mint az in-
 gerületnek ezen váltakozó átviteléből és fentartásából az
 agy összes idegsejt alakulatainak kapcsolati hálózatán.
 Gondolkodásunk tehát mindig középpontias. Figyel-
 münk mindig alkot egy középpontul szolgáló szemléletet
 benne. Valahányszor ez a középpont eltűnik tudatunk-
 ban, azonnal megszűnik vele a szemlélet s beáll a tu-
 datnak minden rétegében való egyforma feltűnése, vagyis
 a tudatnélküliség. Mert a hol minden egyes rész
 egyformán érvényesíti egyediségét a végtelen nagy cso-
 portban, ott tulajdonképp egyik sem érvényesíti magát
 egyedisége szerint, mivel egyik a másika rovására akar-
 váu magát érvényesíteni, a másikat szükségképp meg-
 semmisíti. Ugy vagyunk itt mint az egyszeri fiu, akitől,
 mikor a nagy parádé után haza jött, azt kérdezte az
 anyja: „no fiam, hát melyik katonát láttad?“ — „Nem
 láttam én egyiket se, mert valamennyit láttam.“
 Mi sem szemléletünk tudatunkban semmit, mert mindent
 egyszerre szemléltünk. Ilyenkor tehát szemléletünk a tudat
 alatt marad. De nemcsak ébrenlétünk alkalmával, ha-
 nem álmainkban is középpontias a szemléletünk.
 Azaz álmainkban is erősebb az ingerület bizonyos számú
 idegsejt alak kapcsolati hálózatán. Ezért tűnnek fel azután
 tudatunkban álmokképek.

Hallottam azonban már bizonyosan azt is kedves
 olvasóm, hogy agyunk idegsejtjei nemcsak egymás közt
 vannak így végtelenül összekötve s alkotják így módon
 értelmünk világát, hanem összeköttetésben állanak más,
 végtelen számú olyan sejtekkel is, a melyek a mozgást,
 tehát eseekevésünket indítják meg és közvetítik. S ha
 az ingerületet a kapocs-szálakon végig evezek a sejt-
 csoportokhoz vezetjük, létrejönnek különféle testi műkö-
 déseink. Látok például valakit, tehát az ingerület kívülről
 az ő megfelelő idegsejt alakjaira szalad a vezető szálakon
 keresztül s egyszerre azt gondolom, hogy hozzá kell
 mennem, ezzel rögtön a mozgató sejtekhez vezetem az
 ingerületet s ezáltal véghez viszem akaratomat. Hozzá
 megyek. Teszem pedig ezt tetszésem szerint. Azaz vagy
 fentartom egyideig az ingerületet a vezető szálakon s
 azután minden irányban elosztom, vagy pedig egyene-
 sen átviszem egy bizonyos mozgást kiváltó idegsejt cso-
 portozathoz. Ez történik ébrenlétünk alkalmával. Alvás
 és álmodás közben mozgást tudatosan már nem váltha-
 tok ki, mert physiologiai okoknál fogva el van az ut
 zárva a mozgató szervekhez.

S mi történik most a hypnózis alkalmával?

Mikor a médium még ébren van, tudata közép-
 pontias, vagyis van bizonyos meghatározott szem-
 lélete; tehát az ingerület az ő értelmi idegsejt-világá-
 nak csak bizonyos számú idegsejtjeit emeli ki a kap-
 csolati-szálak erősebb rezgetése által. S egyuttal ezen erő-
 sebb ingerület tetszés szerint átfuttat a mozgás-szervek-
 hez is, a médium még szabadon tehet mindent. Egy-
 szerre csak beáll a hypnózis, a médium elalszik s el-
 veszt teljesen a tudatát. S vajjon miért? Mert a kívülről
 jövő huzamos és meg nem szokott ingerület az idegszálak
 gyöngye ellenállása következtében egyszerre csak egy-
 formán eloszlik a többi végtelen számú
 sejtek kapcsolati szálain is. Létrejön tehát az
 a sajátos ingerületi állapot, a melyet fentebb érin-
 tettem, hogy t. i. az összes értelmi idegsejtek összes
 hálózatain egyforma lévén az ingerület, valamennyi egy-
 formán kiemelkedik, vagyis mindegyikük egyformán el
 van nyomva, háttérbe szorul, a tudat alá süllyed; tehát
 beáll a tudat elvesztése, az alvás. Persze, hogy
 ez egészen más alvás, mint a közönséges. A kö-
 zönséges alvásnál az ingerület mindenfelé meggyöngül;
 a hypnotikus alvás alkalmával megerősödik. Ott még
 néha megvan a tudat halvány alakjában, álmainkban
 középpontias a működés; itt éppenséggel elmosódott,
 nincs a tudatban semmi középpont, semmi szemlélet.
 S mikor alszunk, el van zárva az ingerület számára az
 ut a mozgás-szervekhez, a hypnózisban pedig mindenfelé
 tárva nyitva van; mert itt nem physiologiai okok
 miatt állt be az alvás és vele a tudat elvesztése, hanem
 physiologiai okból. Az ingerület, a mely egy ideig
 csak bizonyos számú idegsejtek kapcsolatait rezgette
 erősebben, tehát e sejteket a tudat többi végtelen sejt-
 jeiből mintegy kiemelve szemléletet alkotott, most
 egyszerre mindenfelé elterjedvén, e szemléletet elszlatta
 s vele a tudatot megsemmisítette.

Természetes, hogy ezen mindenfelé szétfutó
 ingerület, szétfűt szükségképpen a mozgás-szervekhez is.
 S ha mégis önmagától való, szabad mozgás nem áll be
 a hypnózisban, az csak azért van, mert minden moz-
 gató sejt egyformán van ingerelve, tehát különö-
 sen egyik sincs. De éppen azért, mivel már mindegyik
 a közönséges, tehát mindennapi állapotnál jobban van
 ingerelve, kevesebb külső ingerület is kell most már
 ahhoz, hogy valamelyiküket jobban ingerelje, vagyis
 kiemelve vele mozgást váltasson ki. S ebben rejlik a
 médium érzési és mozgási működésének az a meg nem
 szokott, nem mindennapi, tehát csodálatos finomsága. Ez
 a hypnózis természetfölöttiségének alapja.

Hírek.

E szerint a hypnózisnak minden titka az ideg-ingerületnek az összes értelmi és mozgás-sejtek kapcsolati szálain való egyenletes eloszlásából magyarázható meg. S ebből fejthető meg a sugallásnak (suggestion) minden tünete is.

Tér szűke miatt én most csak két esetet fogok megvilágítani. Azt mondja a hypnotizáló a médiumnak egy burgonyát adva a kezébe: „itt van egy finom császárkörte, egye meg.“ S a médium valóban hozzá lát s jóízűen megeszi. Hogyan történhetett ez? Vizsgáljuk meg tudatunk működését először ébrenlétünk alkalmával. Azt mondják valakinek burgonyát adva a kezébe, hogy császárkörte. Abban a pillanatban az ő hallóidegének keresztül megindul kívülről az ingerület s eljut természetesen azokhoz a sejtekhez, a melyek az emlékezetben a császárkörtek képzetét tartják fenn. E sejtsoportok kapcsolataiknál fogva erősebben ingerelve, kiemelkednek a tudat összes sejteitől. Létrejön tehát a tudatban a császárkörte szemlélete. S most egyszerre ránéz az ember a burgonyára. Látó érzékeinek idegének keresztül új ingerületet indít tehát meg a tudat ideg-sejtjei felé. Ezen új ingerület most már rokonságánál csakis azon belső idegsejt alakokat fogja erősebben megrezgetni, a melyek az ő rezgésének megfelelnek. Tehát felébred a szemléletben a burgonya szemlélete. S ezzel természetesen kettős középpont a tudatban. Egyik oldalán a császárkörte, a másikon a burgonya. Az illető most már e kettős szemléletet egy gyé akarja át-veltetni (mert tudatunk egy időben csak egy szemléletet szokott rendesen feltüntetni), tehát kételkedni kezd abban, hogy a burgonya császárkörte-e. Egyszerre csak a burgonya közvetlen szemlélete miatt ezen sejtsoportok ingerülete elmosza a hallott császárkörte sejteinek ingerületét s éppen ezért egyedül a világ s egyúttal az ingerület innen a nyelvmozgás szerveihez szalad, az illető önkénytelenül felkiált: „hisz ez burgonya.“ Vagyis ébrenlétünk alkalmával tetszésünk megállíthatjuk, vagy eloszlatjuk a kívülről vagy belülről kapott kapcsolati ingerületet, tehát minden ingerület nem is vált ki mozgást. De egészen másképp van a dolog a hypnózisban. Itt minden kapcsolati szál már ingerelve van, még pedig egyforma ingerülettel, tehát megszűnt a tudat, meg a szabad akarat, a mely éppen az ingerületnek tetszés szerinti átvitelében, tehát erősebb tételében áll. A hypnózisban kapott külső ingerület az ő rokon rezgésű idegsejtjeiből sértető kapcsolatokon rögtön át is fut a mozgás szervekhez s ott a megfelelő mozgást létesíti. Ha azt mondják tehát a médiumnak a burgonyáról, hogy császárkörte, akkor ő nála az ingerület rögtön a császárkörte képzetsejteinek kapcsolatait erősebben ingerelve, át is szalad akadály nélkül az e képzetsejteknek megfelelő mozgássejtekhez. Tehát a médium a burgonyát, mint császárkörte megeszi. Kételkednie nem lehet, mert új ingerületet nem képes a többi egyformán ingerelt végtelen számú kapcsolataira átvetni.

Minden más egyéb, a besugallásra következő mozgása vagy cselekvése a médiumnak, nem jelent e szerint mást, minthogy a kívülről kapott ingerület egyenesen akadálytalanul átszalad a mozgás-szervekhez s mozgást hoz létre.

De hogy léteztülhet a postsuggestionio, vagyis mikor a médiumnak a felbressztés után kell valamit végrehajtania?

E tünete nem jelent mást, mint huzamos ingerület fentartást. Mint mikor ébrenlétünk alkalmával felfesszük, hogy pl. egy óra múlva sétálni megyünk, nem tesszük mást, mint megindítunk egy bizonyos ingerületet az értelmi sejtek kapcsolatain, a mely mozgási szerveinkhez csak egy óra múlva jut el és vált ki mozgást: épp így vagyunk a postsuggestioniál is. Megindítjuk az ingerületet, de egyúttal meg is akasztjuk tetszés szerinti ingerületet lefolyása utánra. A hypnotikust felbressztjük. Ez rendszeren végzi dolgait; de van még ideg-hálózatában egy titkos ingerület, a mely a meghatározott ingerületet után (mert hiszen az idő érzése sem más, mint ingerület-folyamok egymásutánjának tudata) egyszerre csak a mozgási szervekhez szalad és a megfelelő mozgást kiváltja. Valóban olyan itt az emberi ideghálózat, mint a költő óra, a mely a meghatározott percen egy új rezgést indít meg, hogy az alvót felbressze.

Természetes, hogy a felbressztett médium nem tud számot adni cselekvésének indító okairól. Mert ez az ingerület nem emelkedett fel a tudat felszínére, a latta maradt s csak mint valami titkos, túlvilági kényszer érvényesült a későbbi cselekvésekben.

Ebben rejlik tehát a hypnózis minden titka, csodaszerű jelenségének minden varázsa. Szabad szemmel csak alig látható idegszálak mozgataik itt is az emberiség messzekiható végzetes tettei. S mégis minő rend, minő harmonia mindentit!... A gondolkodó önkénytelenül csodálattal telik el, a mikor látja a természet legfinomabb és legbonyolultabb gépezetét, az emberi agy idegszervezetének mechanizmusát.

Dr. Simon.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA“

XI. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásos vállalatára küldendők.

A 6. számú cs. és kir. helyben állomásozó zászlóaljának parancsnoka a vármegye és város főispánjához a következő levelet intézte: „353. szám. A 4. számú hadtestparancsnokság a 6-ik gyalogezred 1. zászlóaljának október hó 1-én leendő elvonulását elrendelvé, ezt hivatalos tisztelettel közlöm.

Ez alkalommal azonban kötelességemnek ismerem, azon előzékenységet és szívélyességet öszinte köszönetet mondani, melyben a zászlóalj parancsnoksága, valamint ezen osztag minden egyéne Bács-Bodrogh vármegye és Zombor sz. kir. város hatóságai és lakossága részéről mindenkor részesült.

A zászlóalj szomorúsággal távozik ezen Istentől megáldott vármegyéből és annak hazafias lakosságától és Zomborban tartózkodására mindig kellemesen fog visszaemlékezni. Zombor, 1888. szeptember 26. Himmell s. k. őrnagy.“

A zombori Haynald-árvaház ügye nagy és lényeges lépéssel haladt előre, amennyiben a legalkalmasabbnak kinálkozó helyiséget, a mostani adóhivatalt és teltét, a pénzügyminiszter ur, a nemes céla való tekintetből, 13,000 frtnyi vételáron hajlandó a bitoros-érsék urnak átengedni. Az érseki mérnök már itt is járt, a helyiségeket megtekintette és a vételárat elfogadhatónak találta. Tehát most már bizonyos, hogy a Haynald-árvaház az apáca zárdával szemben fog fölépülni.

A „Bácskai Jó Szív“ részére 5 frtot küldött a „Neven“ szerb lap szerkesztője.

Athelyezés. Grób Berta ó-becei posta- és távirda-kezelőnő hasonmóséghoz a temesvári távirda főállomáshoz helyeztetett át, helyébe pedig Riesz Gyula posta- és távirdatiszt osztatott be.

Athelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Tápay Lajos kulai kir. járásbírói irnokot a zombori kir. törvényszékhez áthelyezte.

Műkedvelői színi előadás. A zombori kaszinó-egyleti dalárda 1888. évi október hó 1-én, hétfőn, a városi színházban, saját pénztára javára, műkedvelői színi előadást rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Előadatik: „A parasztkisasszony“. Népszimű dalokkal 3 felvonásban. Irta Berzók Árpád. Személyek. Kelemen Tamás, földbírtokos — dr. Lovász Márton ur. Matild, neje — Schäffner Angela k. a. Jolán, leányuk — Tessényi Vilma k. a. Rezeda Marcell — dr. Balogh Ernő ur. Fidiusz Frici — dr. Széchenyi Tamás ur. Zerge Pista — Tárcazy Dezső ur. Fonák Laci — Szemző Károly ur. Özv. Göncöl Jánosné — Kalapsza Bella k. a. Fáyol Gergely — Iményi István ur. Gereben Márton, Sánta Matyi, Fonyó Ferencné, Ágnes leánya, Kolompárné, dohánykertész — Tessényi Oszkár ur, Dekker József ur, Szigriszt Mariska k. a., Dalmay Hedvig k. a., Tessényi Flóra k. a. Viki, szobaleány — Wolf Ida k. a. Dohánykertészek és kertésznők — Dalmay Janka k. a., Kocsis Etelka k. a., Pelikán Mariska k. a., Thim Antónia k. a., Mihályi Ernő ur, Moldován Gyula ur, Reichert József ur, Sörös Antal ur, Stvrtecky Aladár ur. Dalmay Janka, Kocsis Etelka, Pelikán Mariska és Thim Antónia kisasszonyok, valamint dr. Balogh Ernő, Dekker József, Popovics Sebő (sugó), dr. Széchenyi Tamás és Tessényi Oszkár urak szíveségéből működnek közre. Helyárak: Proscenium-páholy 5 frt, a többi páholy 4 frt. Földszinti zártzék az öt első sorban 1 frt, a 6., 7. és 8. sorban 80 kr, a 9. és 10. sorban 60 kr. Erkelyszék az 1. sorban 1 frt, a 2. sorban 80 kr. Állóhely a földszinten és az erkélyen 40 kr. Karzati állóhely 30 kr, karzati állóhely 20 kr. A t. páholybérlek elsőjei joga folyó évi szeptember hó 28-án (péntek) déli 12 óráig fentartatik. Páholyra, földszinti és erkély-állóhelyekre szóló jegyek az előadás napjának déli 12 óráig Bieber Gyula urnál, a rendező-bizottság elnökénél, azontul az állóhelyekre és a karzatra szóló jegyekkel együtt az esteli pénztárnál kaphatók. Felülfizetések köszönettel fogadottnak. Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeté 8 órakor.

A vármegyei közgyűlés alkalmából megjegyzésre érdemesnek látszik, szélesebb körben való figyelembe ajánlása azon ténynek, hogy a zombori r. k. plébánia-templomot az ország első enybeli mesterei és művészei már-már teljesen kifosztották és újjáépítették. Az érdeklődő lelkes urak igen tanulságos és kellemes benyomásokat élvezhetnek itt, ha a közgyűlés alkalmával templomunkat is megsejmelik.

Műkedvelői előadása. Ha a szindarab minősége a közönség igényeihez mérve s a szereplők helyes alkalmazása, azoknak a szerepbe való beleélése, természetes s értelmes előadása befolyással van a darab sikerére (már pedig van), úgy az ó-kanizsai műkedvelők f. hó 23-án színe hozott játékaik óriási sikerét első sorban annak köszönhetjük, hogy Sz. J. éneklész ur a műsort oly szakértelemmel és tapintattal állította össze. De nem kevésbé tulajdonítható a fényes siker Gergelyi Erzsike kisasszony valóban páratlan játékaiknak, ki úgy az I. szakaszban „Miert nem házasodik meg a sógor“-ban Ernesztinával; mint a II. szakaszban Gyulay Pál „Pókainé“-jával a szépségű közönséget magával ragadta. Dícséretet érdemel Gájó István szállási helyettes tanító, Gabányi Árpád „Kakasülön“-jének tapsokkal jutalmazott elszavalásáért. Nem volna azonban igazságos értesítenem (pedig az akar lenni) ha a III. szakaszról meg nem emlékezném. A „kórta“ magánjelent, a helybeli I. zenekar közreműködése s Szerdahelyi Zsiga vezetése mellett előadva Ocskai M.-tól, oly tetszésnyilvánítással találkozott, a milyent az ó-kanizsai közönség részéről még nem volt szerencsém tapasztalni. Percenkig tartó taps után az előadó kénytelen volt azt ismétlni. A bevétel 70—80 frt. (A kakasülön igen kevesen voltak.) A tiszta jövedelem az ó-kanizsai műkedvelők könyvtárának gyarapítására fordítatik.

A rendőrség figyelmébe. A Csitaonica vendéglőtől a Palanacsy és Jerszovics-féle házak előtt egy árok húzódik végig az utcán, mely télen nyáron telve van bűzös moslékkal és tisztátalan vízzel. Kérjük a rendőrséget sziveskedjék ezt a miázmás fészket vagy betemetni vagy jó karban tartatni. (Beküldött.)

Csonka Bálint, híres betyár, folyó hó 23-án hajnalban szerencsésen megszökött. És most a csendőrség, úgy mint Macankónak, azzal a híres bottal üti a nyomát. Mér mer r. m. l.

Szombaton a „Vadászkürt“ szálloda nagytermében fogja a 14 tagból álló nemzetközi ballet-táncos-társaság első nagy díszelőadását tartani.

A veres elől kedden délelőtt egy bukovác-szállási paraszt asszony az apatini ut végén levő Szimendy-féle koresma kútjába ugrott. A szerencsétlen asszonyt férje verte végig az utcán s ennek folytán ugrott be a kutba, honnan azonban kimentették.

Bajáról írják: Folyó hó 21-iki beces lapjában „Rablóvezér“ cím alatt Nagy Péter hírhedt betyár elfogatása s viselt dolgai lévén leírva, kimaradt abból, hogy ezen veszélyes egyént Rebák György bajai rendőr, ki alig 3 hónapja viseli ezen állást, egészen egyedül fogta el a vásárban, személyesen ismervén őt. A mint meglátta, üldözöbe vette s midőn elérte, Nagy Péter kért rántott, de az ügyes rendőr egyéb kötöző eszköz hiányában, revolverszíjával kötötte meg kezét; de ezt nevezett elszakította s újabb harc keletkezett, amely esetleg rossz kimenetelű lehetett volna nevezett rendőrről. De bátorsága el nem hagyván, mindaddig bírkózott, míg a keletkezett lárma egy rendőr társa oda nem érkezett s így ketten spárgával kötözték meg s szállították be.

Pacsérről írják f. hó 25-iki kelettel: Ma éjjel özv. Schlesingerné fűszerüzletében ismeretlen okból tűz ütött ki, mit a tulajdonos akkor vett észre, midőn már a füst hálósobájába is betódult. Gyors segéllyel a tűz lokalizáltatott, mindazonáltal a pár tetemes.

Hímen. Bruck Antal fakereskedőnek ritka szépségű kedves leányát, Elvirát, a napokban veszi el Pollák Lipót budapesti kereskedő.

A szabadkai negyedmillió lopás ügyében a vizsgálat adatai szerint egy nagyszabású és sokfelé elágazó bünszövevény esomóját vette kezébe a büntető igazság. A 22,000 frtos rablás tetteseit, Csonka Bálintot és Faragó Józsefet, még több betöréses lopás súlyos gyanuja terheli. A szegedi főkapitányunk jelentést tett arról, hogy a Tóth Imre és Oltványi Ferenc szegedi lakosok kárára elkövetett betöréses lopás és ház-ásás tettesei szintén Csonka Bálint és Faragó József voltak, a kiknek Tili Nagy János rözkei lakos segített. A megszökött Csonka tagadta ezt a büntetést is, mint a többi, de Faragó beismerte az utjabban kiderült két betörést. Különben úgy a Csonka Bálint asszonya, mint Faragóné elismerték, hogy a náluk lett újast és selyemkendőket uraiktól kapták. Ezek a ruhaneműek pedig a Tóth Imre kárára történt betörésből származtak. Különben a két asszony vallomása kétségtelenné teszi, hogy ezt a két betörést is Csonka és Faragó követték el. Bevallott távollétük összeesik a betörések idejével, valamint az is kiderült, hogy hol és miképp osztoztak meg e zsákmányon. A főkapitány Böresök Péter nyomozó puztai kapitány jelentése folytán kiadta a rendeletet a harmadik cinkos elfogatása iránt. Molnár János lovasbiztos ma éjjel el is fogta Rözskén Tili Nagy Jánost, a kire a két asszony rávallott, de a lakásán megtartott nyomozáskor semmi gyanús tárgyat nem találtak. A harmadik büntársat szintén átadták a büntető törvényszéknek. — Maczky Antalt, Juhász Mihályt, Törköly Terát és Husza Ferencet, Klemm esendőr főhadnagy hat esendőrről négy kocsin az ókanizsai fogházból a szegedi börtönbe szállította. Rózsa vizsgálóbíró is visszajött Szegedre.

Tűz. Ó-Beesen Sztákiecs Evica tulajdonát képező tiszai fűrdőház a napokban leégett. A tűz azt hiszik bosszu műve.

Fényes eljegyzés ment végbe Német-Palánkán — mint nekünk írják — f. hó 22-én Bajesy Ferenc vendégszerető házában, hol Zorkóczy Lajos újvidéki áll. polg. és középkereskedelmi iskolai tanár, eljegyezte néhai Szakácsy Ferenc volt megyei árvaszéki főpénztáros bájos és műveltlekű leányát, Irénke kisasszonyt. A völégényi násznagyját, Bruck Ferenc újvidéki keresk. isk. igazgatót, Csupor Gyula főszolgabíró helyettesítette, ki a magyaros zamatu estebéd alkalmával ismert szónoki tehetségét csillogtatta, midőn az eljegyzett párra s később a nevelő szülők önzetlenségét és jó szívet kiemelve, mondott egészségökre szívreható toasztokat. A vacsorát tánc követte s a kedélyes vendégsereg csak hajnalutján oszlott szét, magával vive egy kellemesen töltött est emléket.

Arverés. Gombos Rózi 600 frtra becs. ingat. okt. 6. Zenta.

A Csonka Bálint szökése, rendkívüli izgatottságot keltett Szeged környékén. A hírhedt betyár a börtön ablakán át szökött meg. Hogy milyen ez a börtön, arról fogalmat adhat az a körülmény, hogy még vasrostély sínes rajta. Egyébiránt a megszökött rab gyors kézrekerítését remélik, mert az összes esendőrség mozgósítva van elfogására. A Csonka Bálint szökése különben csak a 22,000 frtos rablás ügyének vizsgálatát és illetőleg lebonyolítását akasztja meg, de nem a Geiger-féle negyedmillió lopását, melyben Csonka Bálint, a ki 22 évi illavai fegyházbüntetés után martonosi felélos ór lett, közvetlen részt nem vett. Mint a „Sz. N.“ értesül, Csonka egy zárt folyosóra nyíló cellába volt esukva s másfelé semmi esetre sem mehetett. Itt ezelőtt éjjel-nappal fegyveres esendőr állt őrt. Attól tartanak, hogy Maczonka és Csonka után még a harmadik főcinkost is meg fogják szöktetni. A napokban hat lovasesendőr, utánuk pedig két esendőr kocsin indult Csonka üldözésére. Kerestúron egy gazdag rácnál keresték, de eredménytelenül. Azt hiszik, a szökevényeknek olyan összeköttetések vannak, hogy sohasem fogják őket megtalálni. Szabadkai levelezőnk azt írja, hogy a Csonka szökése valóságos esoda, mert folyvást meg volt vasalva s egy esendőr őrizte szakadatlanul. Maczonka, a ki már korábban megszökött, alkalmasint Szabadka határában rejtőzik a tengeri földeken. Valószínű, hogy ha a folyokat átvizsik a szigeti törvényszék börtönébe, akkor majd jelentkezni fog. Hevér Géza szabadkai főkapitány az egész hetet Ó-Kanizsán töltötte és segítségére volt a vizsgáló bírónak. Csonka Bálint szökése valószínűleg még jobban összezavarja ezt a mindenféleképp összezárt bűntügyet, mert Törkö Verka megrablásában ő volt a főgonosztűvő.

A nemes-militicsi papválasztás tárgyaiban a község képvisellete, dacára annak, hogy az eddigi uzus 80 éven tul kifogástalanul fenáll, kérvényt nyújtott be és abban a választási jog kérdése körül támadt kételyeket összegezte. Az érseki hatóság részéről az ügy rendbehozására dr. Bende József volt ó-becei plébános, jelenleg kalocsai kanonok, megjelent városunkban és Fejér Gyula érseki kiküldött, Schlagetter Gyula vármegyei főügyész, Poppovits Dusan járási főszolgabíró részvétele mellett, véleményes jelentést tettek a vitás kérdésben. Álláspontjuk, melynek az eddigi

prakszis is nagyban kedvez, oly modern és szabadelvű, amilyent csak kívánni lehet. Javasolják ugyanis, hogy aki a kegyuri terheket viseli, az gyakorolja is a kegyuri jogokat. Nagyon szép lenne, ha a militesiek e kérdésben megmutatnák, hogy bár a nemesség előjogi megszűntek, de a gondolkodás nemessége még mindig érvénykedik.

Jó szív sorsjegyeket árul és kínál most az egész pénzületi világ, azonban ugylátszik, a pénzkirályok összevesztiek a koncon és most egyik párt dicséri, a másik ócsárolja őket. Azoknak, akik nincsenek a pénzpiac hajszájával tisztában, ajánljuk a vita bevarását; akik már tisztában vannak és venni akarnak, helyben előjegyezhetik magukat Hay Fanni dohánytözséjében.

Olesó és könnyen törleszhető kölcsönök. A zombori takarékpénztár azon kevés vidéki nagyobb pénztételek közé tartozik, a melyek csekély (1%) kamattöbbletűre és hosszabb törlesztési időre, ugynevezett annuitási kölcsönöket már több év óta zombori és Bács-Bodrogh vármegye területén fekvő ingatlan birtokokra adnak. Ezen kölcsönök után 6 1/2% kamattal számíttatik; az eddigi ilyenmű kölcsönök 19 év alatti visszafizetésre voltak kiszámítva és tőketörlesztés fejében 2 1/2% összesen 9% ot kell az illető adósoknak fizetni. Hogy az évi járulékok fizetése a gazdáknak nézve könnyebb legyen, a zombori takarékpénztár mint illetékes helyről értesültünk, folyó évi október 1-től kezdve olyan annuitási kölcsönöket is fog utalványozni, a melyek után kamattól 6 1/2% tőketörlesztés fejében 1 1/2% összesen tehát 8% leendő 25 éven át 50 egyenlő félévi részletben fizetendő; az pénzfelvétel alkalmával az első félévre csakis 3 1/4% kamatok és az egyszer s mindenkorra fizetendő 1/2% iratdíj fog levonni, a rendes 4%-nyi kamattól és tőketörlesztése csak a 2-ik félév kezdetével lesznek fizetendők.

A kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló törvény revízióját tervezi a kormány s az e tárgyban összehívandó szaktanácskozmány elé kimutatót készült betérjeszteni a községi bírások ügyforgalmáról. A belügyminiszter felszólította a törvényhatóságokat, hogy a folyó év január 1-től június végeig terjedő adatokat állítsák össze s küldjék be.

Városi közgyűlés.

(1888. évi szeptember hó 26-án és 27-én.)

Sándor Béla főispán ur ömeltósága éljenzések között belépve, elfogadja az elnöki székét, üdvözlő a jelenlévőket s előadja, hogy a mai közgyűlésnek legfontosabb tárgyát a költségvetés képezi; felhívja emellett a törvényhatósági bizottságot a minél gyakoribb alapos hozzászólásra s a közgyűlést megnyitottak nyilvánítja.

1. Polgármesteri jelentés.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes közigazgatási bizottság!

A szervezési szabályrendeletre képest július és augusztus hónapban rendes közgyűlések nem tartatván, van szerencsém a lefolyt három hónóról szóló jelentésemet a következőkben előterjeszteni:

I. A közigazgatási ügydarabok közül június hó végével elintézett volt 1021 drb, július, augusztus és szeptember hónapokban beérkezett 3150, összesen 4171, ebből elintézést nyert 3736, hátralékban maradt 435 ügydarab.

II. Az árvaszéknél június hó végével elintézett volt 91, a lefolyt három hónapban beérkezett 223, összesen 414 ügydarab, ebből 243 elintézett, hátralékban van 171.

III. A kapitányi hivatalnál június hó végével volt hátralék 25, a lefolyt 3 hónapban beérkezett 1813, összesen 1838, ebből elintézést nyervén 1814, hátralékban van 24.

A közbiztonság állapota néhány lopási és egy gondatlanságból elkövetett emberölési esettől eltekintve, kielégítőnek mondható. A koldulási tilalom szigorúan ellenőrzött, mit igazol azon körülmény, hogy a folyó év február hónapja óta koldulás által elkövetett kihágás miatt összesen 41 egyén zárattott el.

A lefolyt három hó alatt a város területéről eltolcoltatott 15, áttolcoltatott 52 egyén.

IV. Az elmúlt évnegyedben a közegészségügyi állapot kielégítő volt. Az év első felében szörványosan előfordult himlőbetegedések megszűntek. A himlőoltás általában, ugyszintén az iskolába járó gyermekek újralátása is a lefolyt évnegyedben eszközöltetett.

A köztisztaság és élelmiszerek tekintetében említésre méltó kihágási eset nem fordult elő.

A lefolyt nyár kedvező időjárása folytán a cholerajárvány elleni óvintézkedések nem oly mérvben váltak szükségessé, mint a korábbi években, amennyiben a folyó évi költségvetésben e címen felvett 800 frtnyi összegből mostanáig csak 240 frt 73 kr költve el, 559 frt 27 kr körülbelül megtakarítottak tekinthető. Rendkívül előnyösnek bizonyult e részben az ártézi kut lefolyó vize, mely a vízvezető ároknak az Erzsébet és Deák Ferenc körüti részét a korábbi években észlelt büztől ugyszólván teljesen megtisztította.

V. Meglátogattam e hó folyamán a város közönsége által felállított középfokú kereskedelmi iskolát, melynek első osztályában e hó 17-én kezdetek meg az előadások 27 helybeli és 4 vidéki illetőségű, összesen 31 rendes tanulóval. Ezen tanulók közül 16 felvételi vizsga, a többi pedig iskolai bizonyítvány alapján vétett fel az intézetbe. Az iskola helyiségeit a bérbeadó a szerződés értelmében teljes csinnal helyreállítva bocsátotta az intézet rendelkezésére, az iskolai butorzatot pedig a vállalkozó a megrendelés szerint kellő időben és kifogástalan minőségben szállította. Örömmel tapasztalnak ezenkívül, hogy Zsulyevits Ernő igazgató ur az intézet vezetésében dicséretre méltó buzgalmat fejt ki.

VI. Az adóügyi hátralékos munkák feldolgozására alkalmazott rendkívüli munkaerő a lefolyt három hónapban szorgalommal folytatta teendőit, minek folytán ez idő szerint már 4 évi főkönyv előírásai és befizetési rovatának leszámolási művelete teljes befejezést nyert.

Reményem van ugyan, hogy ez év folyamán a hátralékos munkák nagyobb része meggyőződhető lesz, anynyi azonban kétségtelen, hogy a hátralékok jelentékeny részének feldolgozása a jövő év feladatát képezendi.

Befolyt az évnegyedben:

1. állami adó 57828 frt 50 kr,
2. városi pótdó 17303 frt 50 kr,

3. országos közmunka 3821 frt 14 kr,
4. községi közmunka 773 frt 26 kr,
5. előfogati díj 14 frt — kr,
6. hadmentességi adó 178 frt — kr,
7. birtokváltási díj 2647 frt 76 kr,
8. koresmáltási díj 1351 frt 02 kr.

A városi számvevőség a lefolyt negyedben megvizsgálta a kövezési-alap 1874-től 1882-ig és a szegény-alapnak 1877-től 1887. évig terjedő számadásait.

VII. A kövezési-alap folyó évre megállapított költségvetésében előirányzott munkálatok a nyár folyamán fogantottak, jelesül a bajai-ut 234 méter hosszúságban kockakövekkel kiköveztetett s annak mentén a nyári ut a vasutállomásig kerékvetővel elzárattván, a közönségnek ezen legkedveltebb sétányt a nyári ut porától megszabadult. Ezenkívül a nemes-militi-ut 239.9 méter hosszúságban hasított kövel kiköveztetett, az ó-sztopári-ut kövezete pedig 911.9 méter hosszúságban helyreállított.

VIII. A város közönsége ez év folyamán célbavett jelentékeny mérvű építkezései iránt a kellő intézkedések annak idején megtörténtek. Így jelesül a közbüvő-híd legközelebb teljesen felépülve, még ez év folyamán használatba vehetetik; a gyalogsági lakanya és csapatház építési vállalata az alapozási munkálatokkal kezdő időjárás esetén még ez év őszén elkészülhet; a színházi vendéglő éttermének átalakítási munkálatainak még ez év őszén leendő fogantatására vállalat útján biztosított; a város kezelése alatti Falcione alapítványi ház helyreállítási munkálatai már nagyobb részt fogantottak s legközelebb szintén befejezettek lesznek.

IX. Az ártézi kut furásnak folyó év február 27-én abbanhagyott munkálata vállalkozó által a múlt hó elején újból folytatva tételven, a kutba 373 méter mélységig 190 mm. átmérőjű csövek bocsátattak le. Ezen mélységen tul azonban a furás csövek nélkül folytatott és 381 méter mélységnél közbejött technikai akadályok miatt ismét abbanhagyott. A felmerült akadályok elhárítása okából Zsigmondy ur helyettesét Karafy mérnök urat a helyszínerre haladéktalanul kiküldtetve, ki is ez időszert a továbbfúrás mielőbbi lehetővé tétele céljából helyben tartózkodik.

X. Egyidejűleg tiszteletteljesen felemlitem, miszerint Baross Gábor közmunka- és közlekedésügyi miniszter ur Öngyméltóságának meghívása folytán az utakról szóló nagyfontosságú törvényjavaslat felett mult hó 22-én és következő napjain folytatott szaktanácskozmányban résztvenni szerencsém volt. Ezen szaktanácskozmány legkiválóbb mozzanataként felemlíteni bátorodom, miszerint az említett törvényjavaslat alapos kilátást nyújt arra nézve, hogy a lakosságot oly egyenlőtlenül terhelő közmunkának, a jelenleginél igazságosabb alapon leendő fektetését a törvényhozás már a közeljövőben lehetővé teendi.

Az előadottak alapján tiszteletteljesen kérem, miszerint jelentésemet tudomásul venni méltóztassék.

E beces és gondosan kidolgozott képe közviszonyainknak helyeslő tudomásul vétetik. Ennek utána elnöklő főispán ur előadja, hogy egy írásbeli indítvány nyújtott be, mely szerint kegyeletteljes hódolatunk s hálaunk jeléül s irántunk való jóakarata elismerésül a jelenlegi iskola-utca Trefort Ágoston-utca névzetesék el; mely indítvány helyeslőleg elfogadtatott.

2. Belügyminiszteri leirat a mozgósított tisztviselők iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. Tudomásul vétetik.

3. Belügyminiszteri leirat a rendőr szolgálati utasítás tárgyában. Tudomásul vétetik.

4. Belügyminiszteri leirat a mutatványok és látványosságok iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. Tudomásul vétetik.

5. Belügyminiszteri leirat a tűrendészeti kormányrendelet tárgyában. Tekintettel arra, hogy városunkban egy jól szervezett önkéntes tűoltói egyet van, tudomásul vétetik.

6. Belügyminiszteri leirat a közbüvő-híd iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. Minthogy az 1888. évi közegészségügyi törvény immár életbe lép, a nagymélt. miniszterium a vágóhídi szabályrendelet bírálatába nem bocsátkozott, tudomásul vétetik.

7. Belügyminiszteri leirat a lakanyai művezetővel kötött szerződés és Lorenz Károly cs. kir. műszaki százados részére megszavazott jutalomdíj tárgyában. A lakanyai művezetővel kötött szerződés belügyminiszteriumi leirattal jóváhagyatik; Lorenz Károly cs. kir. műszaki százados részére megszavazott 1500 frt jutalomdíj, miután ezt a cs. kir. hadügyminiszter szolgálati okokból állásával össze nem férhetőnek tartja, belügyminiszteri leirattal nem hagyatik helyben; mihez képest utasittatik a pénzügyi s gazd. választmány, hogy a méltó elismerés nyilvánítása iránt új javaslatot terjesszen be.

8. Belügyminiszteri leirat a követetvámjdi engedélyezés tárgyában. További 5 évre engedélyeztetik s minthogy akkoriban már az adósság törölve lesz, az új engedély újból lesz kérelmezendő. Elfogadtatik.

9. Belügyminiszteri leirat a tisztí ügyészség szervezésének módosítása iránt alkotott pótszabályrendelet jóváhagyása tárgyában. Egy 600 frt fizetéssel járó ügyész irodatisztai állás szervezése jóváhagyatik s a szervezési szabályrendelet ahhoz képest módosítottatik.

10. A városi számvizsgálói állásnak, esetleg megütrülő más állásoknak választás útján való betöltése. A számvizsgálói állás betöltése céljából kandidáló bizottság alakítottatik, tagjai: megválasztatnak Barthal József, Buday József, dr. Sztójkovits Péter, kineveztetnek: Bikár Péter, Schaffner József, Ambrozovits Gyula. Kijelöltetik s egyhangu helyeslő mellett meg is választatik Auth György adótsitz, ennek helyébe a jelölt Ratkó Zsigmond, Mayer Nándor és Szabó Sándor közül Ratkó egyhangul megválasztatik.

11. Az ügyészségi irodatisztai állásnak választás útján leendő betöltése. Irodatisztá Szabó Sándor, Mayer Nándor, Rados János jelöltek közül Szabó Sándor egyhangul megválasztatik. A megválasztottak rögtön lesznek az eskütt.

12. Az 1889. évi városi költségeloirányzat.

Az 1889. évi költségeloirányzat tárgyalása alkalmával nagyobb vitát a városi épületek fentartása cím idézett elő, melynél Barthal biz. tag saját részéről sem kívánva a pótdótot emelni, de szükséges javításokról lévén itt szó, minő a városháza átalakítása, nem tartja okszerűnek a csekély pótdótot emelése miatt a szükséges javításokat elhalasztani. Az állandó választmányának 3865 frtos javaslata helyett elfogadja e célra

a gazd. és pénzügyi választmány által előirányzott 6525 frtot, sőt hogy a végzendő dolog annál tökéletesebb legyen, azt 7000 frtra indítványozza emelni, mialtal a városháza külsőleg bemeszelve, az ajtókat befestve, a folyosók beüvegezve s a hivatali helyiségek célszerűen berendezve lehetnének. Fedezetül felhozza a vágóhíd s kaszárnyaépületekre előirányzott, de az árlejtés folytán fenmaradó összegeket. A közgyűlés főispán ur felvilágosítása s Gertinger Pál aljegyző hozzászólása után, tekintettel, hogy a 3865 frttal a legszükségesebb átalakítások s javítások eszközölhetők lesznek, elfogadja az állandó választmány javaslatát.

A rendkívüli adóügyi munkálatokra nézve előirányzott 1200 frtot Buday József bizottsági tag, tekintettel arra, hogy szerzett meggyőződése szerint a rendkívüli munkaerő rendkívüli munkát is végzett az 1883—86. évi számadások megvizsgálásával; tekintettel arra, hogy az 1882. éviéket is fog kelleni megvizsgálni, másrészt meg az 1887. évi adóhátralékok sincsenek még tisztába hozva, 1200 frt helyett 2000 frtot tart szükségesnek fölvenni.

Minthogy az adóügy végleges elintézése az adózó polgárok legfőbb érdekét képezi s minthogy a 800 frt fedezet a rendőri ruházat kedvező árlejtése alkalmával már is meg van takarítva; e tétel 2000 frtra emeltetni határoztatik s így a város összes szükséglete az 1889. évre 201,083 frt 59 krban állapítottatik meg.

A költségeloirányzat fedezete 116,360 frt 77 kr változás nélkül elfogadtatván, 85,722 frt 82 kr hiány mutatkozik, melyből a gazd. és pénzügyi bizottság indokolásának egész terjedelmében való elfogadása mellett 6329 frt 45 kr a fogyasztási adóra kivetendő 10%-nyi adópótlék által; a fenmaradó 70,393 frt 37 krnyi hiány pedig az egyenes állami adóra kivetendő 44% pótdótot által fogja fedezetét nyerni.

A fedezet tárgyalásánál egyedüli nagy vitára Zsuffa Vince biz. tagnak az alsófoku ipariskolába beiratkozó iparostanonok után egyenkint beszedendő 3 frt tandíj fizetése adott alkalmat. Zsuffa Vince biz. tag ugyanis tekintettel arra, hogy a város közönsége más közművelődési célokra, minő a többi között különösen a hitfelekezeti iskolák fenntartása (egyedül 32,142 frt 58 kr) mintegy 40,000 frtot áldoz; minthogy a tanoncok törvényeszerű iskoláztatása szintén nem egyéb, mint alsóbb-foku, s különösen szegény neveltetésére szolgáló intézmény; tekintettel különösen a szegény iparosok amugy is nagyon szűk anyagi helyzetére s azon körülményre, hogy az új ipartörvény életbeléptetésével ugys elég kiadásai vannak s az ipartörvény 87. §. intézkedik a tanoncskolák fenntartásáról más módon; indítványozza, hogy az iparostanonok után szedendő tandíjból bejövendő 750 frt a fedezetből töröltessek s ezen szükséglet-különbözötet a város egész közönsége viselje. A tárghyhoz szólottak még az állandó választmány javaslatát pártolva, dr. Sztójkovits Péter biz. tag és Maximovits Szilárd tanácsnok. A közgyűlés főispán ur felvilágosítása után, hogy t. i. a szegény iparos tanulók után nem fog szedetni a tandíj, de megkülönbösen, hogy a tandíj szedése szabályrendelet szerint, a mely ellen pedig annak idején az iparosok sem felnyomodással nem éltek, sem fel nem szólaltak, van megállapítva: Zsuffa Vince indítványa mellőzésével az eredeti tételt fogadja el. (E tárgyalásnál az összes iparos biz. tagokból csak hárman vettek részt. Hol voltak a többiek? Ref.)

13. A kövezési alap 1889. évi költségeloirányzata. Elfogadtatott.

14. A közmunka alap 1889. évi költségeloirányzata és a közmunkaváltásdíjnak 1889. évre leendő megállapítása. Elfogadtatott.

15. Sztrilich Zsigáné kérvénye 2 hold 448 □ öl városi föld eladása iránt. Az ajánlat kedvezőtlen lévén, házhelyekre lesz felosztandó. A tanács erre majd tervet mutat be s így remélhetőleg jobb áron fog elkelni.

16. Számokérőszék átirata a városi közigazgatás 1888-ik 1-ső félévi ügymenetének megvizsgálása és a városi levéltárban szükségesnek látszó selejtezési munkálat folyamatba tétele tárgyában. A selejtezés elrendeltetik.

17. Közigazgatási bizottság bejelentése az ülésekről igazolatlanul elmaradt tagok iránt. Tudomásul vétetik.

18. Jogtgyi bizottság által a gör. kel. és izraelita hitközségek felemelt iskola segélyezési átalányai tárgyában javaslatba hozott pótszerződések. Helyeslőleg elfogadtatnak.

19. Nyugdíjalap kezelő bizottság előterjesztése Lovási Andor II-od aljegyző, Zsulyevics Ernő középkereskedelmi iskolai igazgató, Krbek Arnold tanár, Kovacsics György, Horváth Márton, Iovas rendőrök, Szentgyörgyi Antal gyalogrendőr, Betyin Koszta és Nagy Fábán örálló legények nyugdíjárulékainak megállapítása tárgyában. Megállapítottatik.

20. Néh. Krsztics Joca volt örálló legény özvegye szül. Brkits Máca zombori lakos kérvénye temetkezési átalány és nyugdíj megszavazása iránt. Megszavazatik.

21. Jogerős polgármesteri határozat Móics Sándor városi földadó nyilvántartó feyelmi ügyében. Tudomásul vétetik a bírság.

22. A Falcione Gyula-féle ösztöndíj alapítvány tulajdonát képező házban megütrült bolt- és lakhelyiségek bérbeadása iránt kötött szerződések. Elfogadtatnak.

23. A városi javadalmakat kezelő választmány 1887. évi megvizsgált számadásai. A felmentvény megadatik.

24. Pénzügyi bizottság előterjesztése a sikarai városi földek haszonbérbeadása tárgyában. Jóváhagyatik.

25. Kertészeti bizottság előterjesztése az Erzsébet és Deák Ferenc körút befásítása tárgyában. A befásítás elrendeltetik, a borpiac ideiglenesen a róm. kath. templomterre helyeztetik.

26. Vágóhidépítési bizottság előterjesztése a vágóhídi vízvezető medencék tárgyában. Három kisebb medence elkészítésével, melyek a magas talajviz miatt szükségesegek, a vállalkozó megbízatik.

27. Csernus Istvánnéval 10 1/2 □ öl földnek a város részére történt ingyenes átengedése iránt kötött szerződés. Jegyzőkönyvi köszönettel tudomásul vétetik.

28. Thurszky Jenő tanácsnok kérvénye szabadságidő megadása iránt. Megadatik.

29. Tilling Ferenc városi gazda, Lngumerszky Mladen és Konyovits Pál adótsitzek fizetési előleg iránti kérvényeik. Megadatnak.

A közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

Alulírott két évi súlyos betegségemből némileg föl-
épülve, első kötelességemnek ismerem az irányomban
többfelől tanúsított részvétért hálámát és köszönetemet
nyilvánosan kifejezni. Köszönetet mondok első sorban
főmagasságu és főtisztelendő Haynald Lajos bibornok-
érsek urnak, ki a megpróbáltatások napjaiban szegény
családomat anyagilag segítette és nekem szerencsétlen
betegnek atyai áldását küldötte, miáltal engem örök há-
lára kötelezett. Köszönetet mondok továbbá főtisztelendő
Rózsa Imre helybeli plébános urnak, a községbeli intelli-
genciának és szeretett kartársaimnak, úgy szintén Pet-
rovoszelló község elüljáróságának és képviselőtestület-
nek azon példás és odaadó anyagi támogatásért, mely-
ben engem és családomat részesítették. Áldja meg őket
az Isten jószágukért!

Petrovoszellón, 1888. évi szeptember hó 25-én.

Drozdik Ágoston,
róm. kath. tanító.

Naptár. Szeptember.

Havi és heti nap	Katholikus napptár	Protestáns napptár	Görög-orosz napptár
28 Pént.	Vencel kir.	Vencel kir.	16 Euphem
29 Szom.	Mihály főan.	Mihály a.	17 Sófía
30 Vas.	G 19 Hieron.	G 18 Jerom	18 B 14 Eum.
1 Hétfő	Remigius	Remigius	19 Trophim.
2 Kedd	Leodegar	Honorius	20 Eustach

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5391. szám.
kig. 1888.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásban a
csávolyi körorvosi állomás betöltendő lévén, arra
ezennel pályázat nyitattik. A körhöz, melynek
székhelye Csávoly, — Felső-Szt.-Iván, Tatabáza,
Rém és Matheovics község tartozik 9500 lakos-
sal. Évi fizetése 500 frt és Csávoly község rész-
éről 2 öl ligyfa; látogatási díj a kör minden
községében nappal 30 kr, éjjel 50 kr; Csávoly-
on halottkémlésért 20 kr. Tartozik a kör
minden községében hetenként egyszer megjelenni,
hová a községek által a székhelyről díj nélkül
szállítatik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást el-
nyerni óhajtják, hogy az 1876. évi XIV. 143.
§., illetve az 1886. évi XXII. t. c. 73. §. értel-
mében szabályszerűen felszerelt kérvényeiket e
hivatalnál bezárolag folyó évi október 11-ig
annál is inkább nyujtsák be, mert a később ér-
kezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás folyó évi október hó 14-én
Csávolyon, a községházánál fog megtartatni.
Baján, 1888. szeptember 18-án.

Latinovits Gyula,

3—2

főszolgabíró.

418. szám.
1888.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
szabadkai és bécsi kir. törvényszéknek 103., 528. és
11868. számú végzése által L. Grünwald cég és Schos-
berger József végrehajtató javára Wischt István hód-
sági lakos ellen 75 frt 40 kr és 332 frt s járuléka
erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bi-
róilag lefoglalt és 345 frtra becsült 200 drb finom
és 200 drb közönséges férfi kalap, koci és ekéből álló
ingóságok, 75 frt 40 kr és 332 frt tőkék, eddig összesen
47 frt 70 kr per, végrehajtás éretti és fogantatási,
továbbá árverési hirdetési költség erejéig, nyilvános
árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2494. és 2748. sz. kiküldést ren-
delő végzés folytán a helyszínen, vagyis Hód-ság község-
házánál leendő eszközésére 1888. évi október hó 2. napjának
delutáni 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni
szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg:
hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881.
évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek
becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi
LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint
lesz kifizetendő.

Kelt Hód-sághon, 1888. évi szeptember hó 3-án.

Ruszován Péter,
kir. bir. végrehajtó.

10,042. sz.
1888.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium folyó
évi 49,106. sz. magas intézménye folytán a szegedi kir.
államjóságigazgatóság kezelése alatt álló alább felsorolt
kincstári birtokok stb. örök eladása iránt az alább ki-
tűzött helyeken és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgya-
lásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.
Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz teendő le
s az 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatokhoz
szintén a kikiáltási árnak 10% át tevő bánatpénz mel-
lelendő. A feltételek a szegedi m. kir. jóságigazgató-
ságnál és az illető kincstári ispánságoknál betekinthe-
tők. Az alább elősorolt birtokok közül az új-szt.-iváni I-ső sz.
nagybérlet (továbbá új helyi szántó) vaglyagosan, előbb
dülönként, azután egészben, a tovarisovai, veprováci, bresz-
továci, kereszturi, 6-verbázi, kucurai és pívnicai birtokok
pedig vaglyagosan háromféle módon kerülnek eladás
alá; először 5—10 holdas és nagyobb részletekben, to-
vábbá dülönként és utoljára egészben. A dülönkénti
vagy egész birtoktestre csak zárt írásbeli ajánlatok ad-
hatók be, míg az 5—10 holdas, vagy habár nagyobb,
de a dülönként csak egy részét képező parcellákra egyen-
ként csak szóbeli árverés fog megtartatni. Ezen hármas
mód szerint elerendő legkedvezőbb ajánlat fog a vég-
eredménynek tekintetni. Utó ajánlatok semmi szín alatt
figyelembe nem vétetnek. Az árverést megtartó helyek
és birtokok a következők: **Zomborban a m. kir. adóhivatal hivatalos helyiségében 1888. évi november hó 6-án d. e. 9 órakor:** Szánta-
erdői dunarév 24,360 frt, bezdáni hetivásár vámszedési
jog 6468 frt, szántovai volt 6³¹¹ h. ispáni föld 2820 frt,
szántovai dunameder 106³⁹² h. 8248 frt, és még több
nagyobb és kisebb értékű birtoktest. — **Palánkán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1888. évi november hó 2-án d. e. 9 órakor:** Paragai közlegelőből nyert 484⁹⁶⁹ h. föld 250,193 frt 60 kr, tovarisovai legelőföld I. nagybérlet 223⁷¹⁶ h. 48,359 frt, II. nagybérlet 257²⁹⁴ hold 65,287 frt, III. nagybérlet 257²⁹⁵ h. 65,287 frt, tovarisovai legelőföld kisbérletek 307¹³⁶⁹ h. 77,172 frt, futtak-cserevicsi gőzrév 60,016 frt, novoszelló-szotini révjog 33,300 frt, paragai 106⁴⁵ h. maradványföld 14,720 frt 80 kr, paragai 58⁵⁰ h. maradványföld 8112 frt 16 kr, német-palánkai hetivásár vámjog 13,896, hód-sági vásár vámszedési jog 5344 frt, újvidék-kamenicai révjog 10,780 frt, és még több nagyobb és kisebb értékű birtoktest. — **Kulán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1888. évi október hó 24-én d. e. 9 órakor:** Bélapusztai I. sz. nagybérlet 410³² h. 81,172 frt, IX. sz. nagybérlet 432⁶¹² h. 99,026 frt, kereszturi tagosított birtok 705¹⁰¹⁸ h. 107,900 frt, 6-verbázi I. dülő 320¹²⁹ h. 102,403 frt, II. dülő 217⁵⁶⁵ h. 66,113 frt, kucurai 956¹⁵² h. tagosított birtok 321,068 frt, pívnicai I., II. és III. nagybérlet 1098¹²⁹⁹ h. 295,243 frt, kulai vásártér és orsz. vásárijog 53¹²⁸⁷ h. 37,625 frt 60 kr, kulai magtár 821 □ öl 20,920 frt, szt.-tamási legelőföld 83¹¹⁰⁰ h. 25,161 frt, 6-soóvei tagosított föld 690⁶⁰⁹ h. 239,606 frt 48 kr, veprováci tagosított birtok 625⁷⁷² h. 250,780 frt, bresztováci I. dülő 159¹¹³ h. 63,492 frt, II. dülő 143⁵⁸⁵ h. 45,440 frt, III. dülő 130¹¹²⁶ h. 34,836 frt, V. dülő 214¹⁵³⁹ h. 50,268 frt, pacséri Poescay-féle 238¹⁰¹ h. szállományi föld 83,461 frt, kis sztapári 387¹⁵⁰⁰ h. birtok 105,750 frt, kis-sztapári 304¹⁵⁰ hold birtok 105,350 frt, 6-becei Stefanovics-féle 8¹⁵⁷⁴ h. föld 2589 frt, kulai hetivásárjog 4508 frt, bresztováci IV. dülő 71⁸⁴⁴ h. föld 16,215 frt kikiáltási árral és még több nagyobb és kisebb értékű birtoktest. Szegeden, 1888. évi szeptember hó 12-én. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utánnymat nem díjaztatik.) 2—2

Pályázat.

Krusevlyán (Bácsmegyében) Klemm Nándor-
nak önkéntes leköszönése folytán megüritült német
ajku kántortanítói állomásra ezennel pályázat hir-
dettetik. Ezen állomás javadalma:

1. Szabad lakás 1500 □ öl házi kerttel.
2. Kézpénzben a községtől 223 frt.
3. 45 pozsonyi mérő buza természetben.
4. 3 öl kemény fa.
5. 6 öl fűtő szalma.
6. Ismétlő iskoláért 15 frt.
7. 2 hold ^{529/1600} □ öl szántóföld használata adóterhel.
8. Stóla-illeték 30—40 frt.

Kötelessége: a kántortanítókat végezni, ide
érte a beteghez való menést is, az osztatlan is-
kolában tanítani; az ifjúságot vasárnaponként az
egyházi énekekre oktatni.

Pályázhatnak azért csakis olyanok, kik az
orgonálásban, úgy a magyar és német nyelvben
jártsak és e képességeket élőszóval vagy okmá-
nyilag igazolják. Más folyamodó tekintetbe nem
vétethetik. A folyamodványok a krusevlyai r. kath.
iskolaszékre címezve, ft. Láng Márton esperes-
plébános urhoz Csataaljára küldendők.

A pályázat határideje október 28.

A próbaorgonálás pedig október 29-én d. e.
10 órakor leendő a krusevlyai r. kath. plébánia-
templomban. Ugyanazon alkalommal megejtetik
a választás.

A megválasztott tartozik állását azonnal el-
foglalni.

Krusevlya, 1888. szeptember 20.

Fuchs József,

3—2

plébános, iskolaszéki elnök.

4926. szám.
kig. 1888.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járás
főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

Monostorszegh és Kupuszina községekből
álló közegészségi körben megüritült s Monostor-
szegh községében székelő körorvosi állásra
ezennel pályázat hirdettetik s a választás hatá-
ridejéül 1888. évi október hó 7-ik napjának
reggeli 9 órája Monostorszegh községházához
tűztetik ki.

Ezen állás javadalmazása következő:

600 forint évi kézpénz fizetés, 20 kr nappali
és 40 kr éjjeli látogatási díj és 20 kr halott-
kémlési díj Monostorszeghen, a hol a megválasz-
tandó a halottkémlést is teljesíteni tartozik.

Felhivatnak pályázni óhajtók, hogy az 1886.
évi XXII. t. c. 73. §-a, valamint az 1883. évi
I. t. c. 9. §. I. és az 1876. évi XIV. t. c. 143.
§. értelmében minősítést, valamint a hivatalos
nyelven kívül a német és dalmát nyelvnek bírását
igazoló pályázati kérvényeiket folyó évi október
hó 1-ig bezárolag alulírott főszolgabírónál
nyujtsák be, mert később érkező folyamodványok
figyelembe nem vétetnek.

A megválasztandó kézi gyógytár tartására
kötelezett.

Apatinban, 1888. évi szeptember 15-én.

Ribiczey Béla,

3—3

főszolgabíró

1486. szám.
1888.

Árverési hirdetmény.

Nemes-Militics község elüljárósága részéről
ezennel közhírré tétetik, hogy a község uri jogá-
hoz tartozó italmérési jog három egymásután kö-
vetkező u. m. 1889., 1890. és 1891. évekre,
f. évi október hó 21-ik napján d. u. 3 órakor
az itteni községházánál, a legtöbbet ígérőnek nyil-
ványos árverés útján, a kikiáltási ár 10%-ának
bánatpénzül való lefizetése mellett haszonbérbe
fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a
hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Nemes-Militicsen, 1888. szept. hó 17.

Kaich József,
jegyző.

Vidákovich Ádám,
kapitány.

Élő fenyőfák (Pinus picea excelsa) eladása.

A Zombor sz. kir. város faiskolájában dísz-
és gyümölcsfákon kívül még a „Zombor sz. kir.
város kertészeti bizottsága“ által eladók:

3000 drb élő fenyőfa (pinus picea
excelsa) 60—100 cméter magas, többször átül-
tetve és dús gyökézzel ellátva, darabonként
40 krjával.

Továbbá:

50,000 drb gledicsia:
1000 drb 1 éves **5 frtjával,**
1000 drb 2 éves **6 frtjával.**

A fentnevezett faiskola főárjegyzéke kívá-
natra bérmentve küldetik. 3—1

Van szerencsém a nagyérdemű
gazdaközönségnek az őszi szántásra
kipróbált

kétborozdás e kémet

ajánlani. Minden egyes darabbal
bárkivel is versenyezem, minden
időben.

Továbbá raktáron tartok: *egy-
ekéket, szecsavágókat, repavágókat,
tizedes mérlegeket, két- és három-
tagu rézsutos vasboronákat és min-
dennemű gazdasági eszközöket.*

A tőlem vásárolt minden egyes
darabért jótállást vállalok.

Kérem a nagyérdemű közönség
becses pártfogását

mély tisztelettel

SCHÜSZLER PÁL

Zomborban, Árpád-utca 91. sz.,
a „Fehér galamb“ közelében.

3—2